

Koncepce rozvoje Základní školy a Mateřské školy Radostice

“Zdravá škola”

pro období 2020-2023

Úvod

Za základ a předpoklad navrhované koncepce považujeme snahu o otevřenou komunikaci a vytváření pozitivních vzájemných vztahů uvnitř školy, se zřizovatelem, zákonnými zástupci dětí a žáků a veřejností v naší obci. Naším cílem je vytváření školy jako plnohodnotné instituce, která je pro zřizovatele užitečným partnerem a pro místní občany neodmyslitelnou součástí života v obci.

1.Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Radostice spojuje několik školských zařízení:

1. základní malotřídní školu-3 kmenové třídy, kapacita 50 žáků,
2. mateřskou školu-2 třídy, kapacita 34 dětí,
3. školní družinu-2 oddělení, kapacita 50 žáků,
4. školní jídelnu

Žáci a děti, kteří školu navštěvují, jsou většinou místní. Škola umožňuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s příznými podpůrnými opatřeními.

2.Současný stav

Budova školy prošla před několika lety rozsáhlou rekonstrukcí. V části základní školy jsou třídy a sociální zařízení v dobrém stavu a v příštím tříletém období nepředpokládáme jejich úpravy. V mateřské škole se dlouhodobě zvažuje vybudování dalších toalet pro žáky, nicméně všechny doposud zvažované možnosti se projeví jako nekonceptní, a proto se prozatím změnami zabývat nebudeme.

K budově přiléhá hřiště s umělým povrchem a zahrada se zahradním domkem a hracími prvky.

Na hřišti i na zahradě bude zapotřebí několik nezbytných úprav, jelikož technický stav některých prvků nevyhovuje našim požadavkům.

Školní jídelna, resp. školní družina, ve které žáci obědvají, má k dispozici 18 míst u 3 stolků. Jídelní vybavení je nedostatečné pro potřeby stravování.

Všechna naše školní zařízení disponují odpovídajícím výběrem učebních a didaktických pomůcek, učebnicemi, interaktivními tabulemi, informační a komunikační technikou a dalšími potřebami a pomůckami umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků.

3. Analýza podmínek školy

Silné stránky:

- rodinné prostředí školy,
- umístění MŠ a ZŠ v jedné budově
- úzká spolupráce MŠ a ZŠ, společné akce,
- konání edukační skupiny pro předškoláky,
- tři plně vybavené a prostorné kmenové třídy,
- výuka anglického jazyka od 1. ročníku
- výuka plavání ve všech ročnících 1. stupně, možnost plaveckého výcviku pro předškoláky
- péče o žáky s podpůrnými opatřeními,
- spolupracující tým pedagogických pracovníků,
- početná docházka žáků do ŠD,
- ranní i odpolední provoz ŠD,
- nabídka volnočasových aktivit,
- dobrá vybavenost ICT technikou ve škole (počítače, interaktivní tabule, tablety),
- interaktivní tabule v MŠ,
- PC, internet a velkokapacitní tiskárna k dispozici všem učitelům,
- zabezpečený vstup do školy, vstup na čipy
- vlastní kuchyň a jídelna,
- podpora zdravého životního stylu – zapojení do projektů Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol, každodenní pobyt dětí a žáků venku,
- nově rekonstruované školní hřiště a zahrada s hracími prvky,
- poloha školy v blízkosti přírody a CHKÚ Bobrava
- možnost bezplatného využívání sokolovny a fotbalového hřiště TJ Sokol Radostice
- tradiční akce školy-vánoční vystoupení, vystoupení ke Dni matek, slavnostní pasování budoucích prvňáčků, závěrečný táborák,
- fungující spolupráce s malotřídními školami v okolí,

Slabé stránky:

- nízký počet žáků v ZŠ
- malá velikost školní jídelny,
- omezená možnost delegování úkolů v menším počtu zaměstnanců,
- v MŠ nedostatečné prostory zázemí pro učitele
- přitažlivost školy pro rodiče, žáky a děti místní i mimo naši obec,
- neefektivní využití všech prostor v budově
- chybí bezbariérový přístup ve vnitřních prostorách školy

Příležitosti:

- nadstandardní podmínky výuky v málo početném kolektivu tříd
- rozšíření kapacity MŠ
- využití půdních a sklepních prostor
- vybudování bezbariérového přístupu ve vnitřních prostorách školy,
- zaměření se na environmentální výchovu
- využití školní zahrady k výuce
- využití polohy školy v blízkosti přírody k výuce a venkovním aktivitám
- zapojení do programu “Skutečně zdravá škola”

- zdravé stravování a nabídka školních svačín
- nabídka obědů pro další strávníky,
- další nabídka mimoškolních aktivit ,
- rozvoj dobrého jména školy,
- prezentace dění v ZŠ i v MŠ na webových stránkách
- kultivace areálu školy
- zapojení školy do života v obci,
- akce pro žáky, zákonné zástupce a veřejnost,
- spolupráce s PPP a SPC.
- zájem bývalých žáků o školu,
- demografický vývoj v regionu,

4.Vlastní koncepce “Zdravá škola”

1. Budování atmosféry bezpečí

Škola má celkovou kapacitu 84 žáků, myšleno kapacita MŠ a ZŠ dohromady. V tomto počtu je přirozené **vytvářet rodinnou až domácí atmosféru** ve škole a budovat blízké vztahy mezi žáky navzájem a také mezi žáky a všemi zaměstnanci školy. Škola tak má vynikající příležitost **poskytovat klidné a bezpečné prostředí**, ve kterém je pro každého žáka a každé dítě dostatek prostoru pro jeho jedinečnost. Učitelé mají neobyčejnou možnost detailně poznat každého svého žáka a mají také prostor se každému dítěti individuálně věnovat. Za velkou pomoc považujeme, že ve škole působí speciální pedagožka, která poskytuje pravidelnou péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

2. Kvalifikovanost a profesionalita

Naší prioritou je vytvoření profesionálního týmu pracovníků ve škole, který bude pracovat a jednat podle jednotných zásad. Všichni zaměstnanci se budou pravidelně vzdělávat v rámci svých oborů tak, aby udržovali a rozšiřovali svoje profesní dovednosti.

Dnešní technologicky sofistikovaná doba vyžaduje inovace v oblasti kontroly průběhu a výsledků vzdělávání. Proto budeme postupně přecházet na elektronické žákovské knížky a elektronické třídní knihy.

3. Kvalitní výuka a všestranný rozvoj dětí a žáků naší školy

Naším cílem je zajištění plně kvalifikovaného učitelského sboru. Samozřejmostí je potom kvalitní a pestrá výuka, která učí žáky pro život.

V základní škole vyučujeme žáky ve třech kmenových třídách. Naší velkou výhodou je výuka v málo početných kolektivech tříd. Učitel má možnost nejen své žáky blíže poznat v jejich individualitě, ale také se jim věnovat podle jejich potřeb a zájmů. Ve školním vzdělávacím programu máme zavedenu výuku anglického jazyka od 1.ročníku, a to hned 2 vyučovacími hodinami týdně. Budeme usilovat o výuku angličtiny ve 3.-5.ročníku doplněnou hodinami s rodilým mluvčím a doplníme školní výuku ještě odpoledními kurzy jazykové školy.

V posledních letech jsme se s našimi žáky zapojovali do uměleckých soutěží, pěveckých a recitačních a dosáhli jsme v nich i úspěchů. V tomto trendu budeme tedy rozhodně pokračovat.

Naši žáci se zapojovali také do sportovních aktivit, například tradičních běhů Želešická růže nebo Radostická nerezová desítka. Rovněž po stránce sportovní budeme v rozvoji pokračovat a sportovní aktivity různými směry rozšiřovat.

Dlouhodobě škola spolupracuje s MAP Šlapanice a MAS Bobrava, díky této spolupráci zpestřujeme běžnou výuku o množstvím akcí, které se realizují v základní škole, mateřské škole i školní družině. Jedná se nejčastěji o projektové dny ve škole a mimo školu, které se nazývají “setkání s odborníkem”. V letech 2021-2022 budeme realizovat například tyto zajímavé aktivity - v základní škole “venkovní učení”, ve školní družině kurzy šití, v mateřské škole učení s novou didaktickou pomůckou “bee-boti”.

4. Zdravé stravování

Jsme přesvědčeni, že si děti zaslouží, aby v průběhu své povinné školní docházky dostávaly šanci na lepší a zdravější život. Měli by se naučit přemýšlet o tom, co jíme a proč. Do naší koncepce přejímáme kritéria programu „Skutečně zdravá škola“, kterou podporuje Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo zemědělství, a nám budou vést plánování a přípravu stravy ve školní kuchyni.

V následujícím tříletém období se chceme zamyslet nad tématem zdravého stravování a zdravého životního stylu vůbec. Zároveň bychom chtěli vtáhnout do spolurozhodování nejen pedagogy z mateřské a základní školy a kuchařky, ale i zástupce rodičů a žáky samotné.

Společným přístupem nás všech, učitelů, kuchařek, rodičů a žáků budeme usilovat o zavedení a realizaci zdravého a vyváženého stravování. Školní jídelna a kuchyně se tímto stávají více než plnohodnotnou součástí vzdělávání v našem školním společenství. Výchovu ke zdraví tak posuneme do skutečně reálného života. Naší vizí a cílem je praktická výchova ke zdravému stravování a životnímu stylu.

Ve škole, tedy “zdravé škole”, budou děti dostávat jídlo, které je chutné a zdravé. Získají také představu o tom, odkud jídlo pochází, jak se pěstuje nebo jak se vyrábí. Děti si ze školy budou odnášet základy zdravých stravovacích návyků. Naším cílem je naučit děti důležité informace, díky kterým si v životě dokážou vybrat zdravé a kvalitní potraviny.

Cílem také je, aby si děti jídla vážily a dokázaly si je vychutnat.

Co zdravá škola dělá:

- nakupuje do školní jídelny čerstvé sezonní suroviny
- organizuje výlety na místní farmy
- začleňují téma stravování a jídla do vzdělávacího programu
- pěstují na školní zahradě vlastní ovoce a zeleninu
- zajistí, že oběd je ve školní jídelně radostnou společenskou událostí v příjemné a klidné atmosféře.
- žákům poskytují plnou důvěru v účasti na celém procesu. Chceme, aby děti získaly dovednosti lídrů a naučily se poukázat na věci, které by se měly změnit.

(**Naše inspirace** Program Skutečně zdravá škola vychází ze zkušeností obdobného programu ve Velké Británii (**Food For Life Partnership – FFLP**), do něhož se od roku 2005 zapojilo více než 5 000 škol.)

Desatero školní kuchyně

1. Používáme jen základní suroviny

Pokrmu připravujeme ze základních surovin, jako jsou: čerstvá zelenina a ovoce, brambory, luštěniny, rýže, těstoviny a další obiloviny (přednostně celozrnné), maso, ryby, neochucené mléčné výrobky, vejce, koření atd.

2. Upřednostňujeme lokální a sezónní potraviny

Využíváme přednostně zeleninu a ovoce, které dozrává v daném ročním období.

3. Minimalizujeme používání polotovarů a instantních potravin

K přípravě jídel nepoužíváme hotové či instantní výrobky, konzervy (s výjimkou rybiček např. k přípravě pomazánek), uzeniny, kompoty, sterilovanou zeleninu. Z mražené zeleniny využíváme především druhy celoročně nedostupné (hrášek, fazolky).

4. Omezujeme konzumaci bílé pšeničné mouky

Na přípravu moučných jídel a příloh přednostně používáme celozrnnou mouku, zařazujeme i nepšeničné druhy, pečivo kváskové. Zbytečně nenastavujeme a nezahušťujeme jídla moukou. Jako vhodné alternativy pro zahuštění doporučujeme například kuskus, cizrnu, bulgur, pohanku a jáhly.

5. Minimalizujeme množství soli

Jídla dochucujeme čerstvými a sušenými bylinkami, nepoužíváme hotová dochucovadla, zejména přípravky s glutamátem.

6. Snižujeme spotřebu cukru

Sladká jídla zařazujeme maximálně 2x měsíčně, pokrmy zbytečně nedoslazujeme (omáčky atd.), nápoje podáváme neslazené, nepoužíváme umělá sladidla ani výrobky, které je obsahují. Nekupujeme slazené mléčné dezerty, sladké pečivo ani jiné sladkosti.

7. Používáme kvalitní tuky

K přípravě pokrmů používáme rostlinné nerafinované oleje, máslo a sádlo. Nepoužíváme potraviny obsahující částečně ztužené tuky.

8. Hlavní jídlo podáváme s dostatkem zeleniny

Oběd tvoří polévka, hlavní jídlo a neslazený nápoj. K tomu máme přílohou salát, případně jednotlivou zeleninu či ovoce.

9. Dbáme na vyváženost mezi masitými a nemasitými pokrmy

Při nabídce jednoho jídla se k hlavnímu chodu střídají masitá a bezmasá jídla. Polévky jsou převážně zeleninové a luštěninové.

10. Respektujeme potřeby dítěte a čas k jídlu

Každé dítě dostává porci s respektem k jeho skutečným potřebám a chutím. Jidelna podle svých možností nabízí alespoň uskladnění a přihřátí domácího oběda, a to pro děti se zdravotním dietním omezením. Vedení školy plánuje při rozvrhu obědů dostatek času na jídlo a zajišťuje klidnou atmosféru v jídelně.

K “desateru” doplňujeme ještě naše další zásady:

1. Pokrmy připravujeme s ohledem na maximální uchování živin.
2. Dbáme na estetickou úpravu pokrmů, neboť víme, že “jíme i očima”.
3. Moučníky připravujeme vlastní-domácí.
4. Pomazánky připravujeme vlastní-domácí.
5. Vaříme ze sezónních a regionálních surovin.
6. Nápoje zbytečně nedoslazujeme.
7. Dětem nabízíme vždy dostatečné množství ovoce a zeleniny.

Jelikož je škola pro žáky otevřena od 6.30 až do 16.30 považujeme za vhodné, aby měli žáci **možnost mít ve škole zajištěno dopolední a odpolední stravování.** Začneme tedy nabízet dopoledních svačin a odpoledních přesnídávek pro žáky základní školy.

Na závěr:

Za dobu, než předškolák dokončí svá středoškolská studia, zkonsumuje více než 4 000 pokrmů ve školní jídelně, což představuje 4 000 příležitostí, jak posílit tělo a mysl, jak se naučit mlsat bez negativních dopadů na zdraví a jak prohloubit pozitivní vztah k přírodě a svému regionu. Více než 350 milionů pokrmů ve školních jídelnách ročně má zásadní vliv na veřejné zdraví, studijní výsledky, ekonomickou prosperitu, národní bezpečnost, ochranu životního prostředí a pozitivní náladu ve společnosti.

5. Efektivní využívání školní zahrady k výuce a pobytu venku

ZŠ a MŠ v Radosticích má jedinečnou polohu v blízkosti chráněného území přírodního parku Bobrava. Na dohled ze školy jsou pole, louky, lesy. V současné době a v důsledku vývoje událostí a životního prostředí na celém světě, začíná být mnohem důležitější, abychom **o přírodě a vlivu člověka na životní prostředí důsledně přemýšeli.** Škola dává prvotní a základní přístup k informacím, měla by nejen tyto informace předávat, ale především **uvádět poznatky v souvislosti a učit tak žáky problémově přemýšlet, hledat nové postupy a řešení a umět poznatky různých**

oborů propojovat. Naše škola má nově zbudovanou školní zahradu, která je ideálním místem pro výuku v přírodě, jsou zde připravené záhonky, rostou nám zde ovocné stromy...to vše lze uplatnit k poznání přírodních dějů a skýtá možnost učit se pozorováním. Jen několik minut chůze ze školy začíná chráněná krajinná oblast Bobrava, kam rovněž můžeme chodit na pozorování změn přírody během ročních období, zdejší bohatá flóra i fauna je přímo na dosah a často zde můžeme spatřit i vzácné botanické nebo zoologické druhy. **Učení se přímým zážitkem** přitom dětem a žákům přinese dlouhodobé poznání, mnohem hlubší a trvalejší, než by dokázalo učení se z obrázků v učebnách. Často na vycházkách do přírody nacházíme množství odpadků, děti tak mohou na vlastní oči vidět, a tím pochopit, jak odpadky škodí a jak je důležité v tomto směru přírodu chránit.

Na naší školní zahradě máme v úmyslu **vybudovat venkovní učebnu**, která by poskytovala plnohodnotné zázemí pro výuku školních předmětů, a to vedle těch přírodovědných také čtení nebo výtvarné výchovy. Zároveň bude toto místo poskytovat prostor pro svačiny žáků venku a rovněž pro pobyt dětí mateřské školy bude vítaným zázemím. Na školní zahradě máme k dispozici pěstební záhonky a další prostory vhodné k pěstování ovoce nebo zeleniny. Chceme tedy **vysadit ovocné keře a postupně vypěstovat bylinkový, zeleninový a ovocný záhonek.**

6. Volnočasové aktivity

V následujícím období budeme rozvíjet možnosti volnočasových aktivit pro děti a žáky naší školy. Chceme žákům **nabídnout pestrou nabídku zájmových kroužků**, tak aby si, jak se říká, “každý přišel na své”. Budou to tedy zájmové útvary sportovní, kreativní i vzdělávací.

7. Opravy

V současnosti se na školní zahradě a hřišti vyskytuje několik prvků, které je potřeba vylepšit. V prvé řadě je zapotřebí **vybudovat zastínění pískoviště**. Hrající si děti nemají možnost se skrýt před slunečními paprsky během svých her, přičemž na pískovišti tráví velkou část pobytu na zahradě.

Ve velmi špatném technickém stavu je zeď pod školní zahradou a na ní umístěný plot. **Začneme pracovat na opravě zdi a plotu na školní zahradě.**

8. Inovace

Rozšíření wifi

Žáci vyšších ročníků mají možnost v hodinách pracovat na tabletech, nyní jsou však při jejich používání omezeni na prostor jedné třídy. Rozšíříme tedy signál tak, aby se mohli IT zařízení používat ve všech učebnách, tak aby se mohli žáci i učitelé v práci s tablety střídát.

Školní jídelna

V současném uspořádání školní jídelny-družiny není umožněno žákům ani učitelům, aby se mohli najíst pohodlně a v klidném prostředí. Budem pracovat na novém vybavení školní jídelny vhodným jídelním nábytkem a stolním nádobím. Provedeme výměnu podlahové krytiny za umyvateľný materiál.

9. Komunikace a spolupráce

Naším cílem je budování partnerských vztahů s rodiči a veřejností v naší obci. Uvědomujeme si, že škola poskytuje službu pro místní občany, a proto by měla reflektovat potřeby a změny, které společnost vytváří. Z tohoto důvodu budeme zavádět možnost dotazníkových on-line šetření ke zjišťování názorů rodičů na různé nové záležitosti ve škole.

Dále založíme rodičovskou platformu, která bude mít možnost vedení školy otevřeně předkládat návrhy rodičů nebo veřejnosti a také škole poskytovat zpětnou vazbu na uskutečňované plány.

Budeme usilovat o vytváření příležitostí, kulturních, sportovních a společenských akcí, které budou podporovat setkávání místních občanů a budou umožňovat vytváření pocitu sounáležitosti.

Za nezbytnou součást efektivní a otevřené komunikace považujeme pružné a kvalitní předávání informací. Z tohoto důvodu budeme pracovat na zlepšení informačních kanálů směrem od školy k rodičům a veřejnosti (promptní informace na webu školy a zavedení mobilního rozhlasu rodičům).

V Radosticích, 1.září 2020

.....
Mgr. Barbora Křížová, ředitelka školy